

SCHRIFTELIJKE VRAGEN

AANPAK VERZUIM BIJ INBURGERINGSTRAJECTEN

Zoetermeer, 17 juli 2025,

De fractie van de Zoetermeerse VVD maakt zich zorgen over de mogelijke gevolgen van recente uitspraak van de Raad van State¹ waarin wordt gesteld dat inburgeraars die hun examen niet op tijd afleggen, niet bestraft mogen worden met een boete. Deze uitspraak beperkt de mogelijkheden voor gemeenten om inburgeraars aan te spreken op hun verantwoordelijkheid en om sancties op te leggen bij ernstig of structureel verzuim. Daarmee dreigt mogelijk het principe van wederkerigheid (rechten én plichten) onder druk te komen staan, zeker gelet ook een context waarin signalen over spijbelen bij taallessen, lage afrondingspercentages en onvoldoende motivatie toenemen.

Gelet op de mogelijke gevolgen voor de uitvoeringspraktijk in Zoetermeer vragen wij het college van B&W om beantwoording van de onderstaande vragen.

1. Is het college bekend met de uitspraak van de Raad van State van 9 juli 2025 waarin wordt geoordeeld dat het opleggen van boetes aan inburgeraars die hun examen niet op tijd afleggen, niet is toegestaan? Deelt het college de zorg van de Zoetermeerse VVD voor de beperking van de mogelijkheden voor gemeenten om inburgeraars aan te spreken op hun verantwoordelijkheid?
2. Welke (mogelijke) gevolgen heeft deze uitspraak voor het gemeentelijk boete- en sanctiebeleid met betrekking tot ongeoorloofd verzuim binnen de inburgeringstrajecten?
3. Voorziet het college naar aanleiding van deze uitspraak aanpassingen en zo ja, welke. En zo nee, waarom niet?

In 2024 telde Zoetermeer 1150 ingeschreven inburgeraars, van wie 60 % (is onder het landelijk gemiddelde) hun traject binnen de gestelde termijn afrondde. Tegelijkertijd ligt het landelijke verzuim bij taallessen rond de 20 %.

4. Beschikt de gemeente Zoetermeer over actuele verzuimcijfers (2025 en voorgaande jaren) uitgesplitst naar leerroute (B1-, onderwijs- en Z-route)? Zo ja, kunnen deze ook per (prioriteits-)wijk (Buytenwegh, Palenstein, Meerzicht) worden verstrekt?
5. Op welke wijze worden (indien beschikbaar) deze verzuimcijfers gemonitord en geanalyseerd?
6. Is het college bereid deze cijfers (indien beschikbaar) met de raad te delen? Zo nee, waarom niet?

Nu boetes en sancties minder toepasbaar zijn, wordt het verhoudingsgewijs belangrijker om inburgeraars via motiverende en gerichte ondersteuning aan te zetten tot actieve deelname. Zo zet Rotterdam succesvol in op vroegsignalering, begeleiding op maat en het koppelen van inburgering aan werk², terwijl Delft werkt met kleinschalige taaltrajecten in de wijk in samenwerking met maatschappelijke organisaties³. Ook Utrecht boekt goede resultaten door intensieve begeleiding van laaggeletterde inburgeraars en inzet op taalleren op de werkvloer.

¹ NRC, 9 juli 2025, "Vluchtelingen die niet op tijd inburgeren mogen geen boete krijgen, zegt Raad van State"

² Gemeente Rotterdam, "Evaluatie Wet inburgering – gemeentelijke regie en werk- en leertrajecten" (2024)

³ Gemeente Delft, "Taal in de wijk – Werkplan inburgering 2024", gepubliceerd via de gemeenteraad Delft, raadsinformatiebrief RIS310921

Ook wijkgerichte interventies kunnen wellicht helpen om verzuim terug te dringen en het leerrendement te vergroten.

7. Welke concrete wijkgerichte interventies (zoals bijvoorbeeld huisbezoeken, mobiele lesteams of catch-up-groepen) zijn momenteel in Zoetermeer in voorbereiding of uitvoering?
8. Op welke wijze wordt de effectiviteit van deze interventies gemeten en welke eerste resultaten zijn bekend?
9. Is het college bereid om succesvolle werkwijzen uit andere gemeenten, zoals Rotterdam, Delft en Utrecht te onderzoeken en zo mogelijk over te nemen en hierbij samen te werken met maatschappelijke partners in de stad?

Namens de Zoetermeerse VVD,
Rob Duiven
Raadslid